

Divadelní fakulta Akademie múzických umění Praha
Katedra teorie a kritiky

Alena Joachimsthalerová: Divadelní adaptace románu Spalovač mrtvol
bakalářská diplomová práce
posudek vedoucí práce

Alena Joachimsthalerová projevovala během práce na semináři kritiky průběžný zájem o analytický přístup k divadelní inscenaci i talent k jejímu uchopení, proto pokládám za logické vyústění jejího bakalářského studia, že si jako téma své práce zvolila porovnání dvou divadelních adaptací románu Ladislava Fukse Spalovač mrtvol. Už proto, že obě inscenace - Činohry Národního divadla v Praze a Divadla Petra Bezruče v Ostravě - v sobě odrážejí řadu typických rysů pro současnou činoherní tvorbu, včetně volby předlohy související s popularitou její filmové podoby. Obě inscenace navíc vznikly v témže roce 2016 s premiérami v odstupeu pouhých tří měsíců. V neposlední řadě pak přikládám jistou důležitost i faktu, že autorka práce má k novele i inscenacím svůj osobní vztah.

V úvodu práce Joachimsthalerová upozorňuje na fakt, že pozornost upřená k Fuchsově novele je věcí posledních let. Během deseti let vznikly čtyři různé divadelní adaptace tohoto titulu, objevilo se nové knižní vydání, a to i v podobě audioknihy.

Jako cíl své bakalářské práce označuje Joachimsthalerová snahu postihnout rozdílné a společné znaky u sledovaných dvou inscenací. Nejde jí ale jen o posouzení textu obou dramaturgií, ale o komplexní vnímání inscenačního tvaru, tj. režijně-dramaturgického uchopení, scénografie a v neposlední řadě i hereckého ztvárnění hlavních postav, především Karla Kopfrkingla Martinem Pechlátém a Norbertem Lichým.

Vlastnímu rozboru obou inscenací předchází stručná charakteristika Fuchsovy novely a jejího filmového zpracování režisérem Jurajem Herzem, které se stalo natolik populárním a určujícím (především díky hereckému výkonu Rudolfa Hrušínského), že se s jeho pojetím musí vypořádat každá další scénická adaptace.

Autorka práce dále stručně zmiňuje divadelní adaptace, jež předcházely oběma sledovaným inscenacím (Spalovač mrtvol aneb Zapomeňte na Rudolfa, KALD DAMU 2008 a Spalovač mrtvol aneb Kabaret U Leoparda, Malá scéna Zlín, 2009, respektive Divadlo Polárka, Brno 2014).

Podstatu práce pak tvoří rozbor inscenací Činohry ND (režie Jan Mikulášek) a Divadla Petra Bezruče v Ostravě (režie Jakub Nvota). Autorka práce staví své porovnání především na postavě Karla Kopfrkingla a jeho jednání v klíčových situacích (vztah k Willimu Reinkemu a rodině, závěr novely i inscenace), dále pak na scénografii vycházející z odlišných prostorových dispozic obou scén, podstatným rysem pro porovnání obou přístupů k novele je i zasazení děje do konkrétních společenských souvislostí, respektive vytržení z nich a pokus o přenos příběhu a postav do aktualizujícího bezčasí.

V průběhu práce autorka projevuje velmi dobrou schopnost vnímání obou inscenačních koncepcí a zároveň i schopnost doložit svá tvrzení konkrétními detaily. Z práce je patrné zaujetí zvoleným tématem a snaha o co nejpřesnější formulace. Z hlediska jazykové správnosti text nevykazuje gramatické chyby.

Spolupráce s Alenou Joachimsthalerovou na textu její bakalářské práce byla plynulá a ze strany autorky práce aktivní, přicházela s mnoha podněty a vlastními nápady, zároveň byla schopná okamžitě zpracovávat připomínky z mé strany a vyvodit z nich poučení pro další verze práce.

Bakalářskou práci Alena Joachimsthalerové doporučuji k obhajobě a navrhuji hodnocení B.

PhDr. Radmila Hrdinová